



## PROXECTO DOCUMENTAL INTEGRADO

### \*6 "VIAXE Á IDADE MEDIA A TRAVÉS DO CASTELO DE SOUTOMAIOR." 9\*

VII CONCURSO DE TRABALLO POR PROXECTOS

BIBLIOTECA ESCOLAR

CEIP MANUEL PADÍN TRUITEIRO.

ARCADE - SOUTOMAIOR.

CURSO 2020-2021.

## ÍNDICE.

### 1.- Introducción.

A.- Xustificación e planificación con referencia aos contidos curriculares.

B.- Competencias clave desenvolvidas no proxecto.

C.- Concreción Curricular.

D.- Temporalización.

E.- Alunado e profesorado participante.

F.- Organización.

### 2.- Obxecto ou temática de investigación propostos.

### 3.- Breve descrición do proceso de deseño e elaboración da proposta.

### 4.- Documentación elaborada para profesorado e alumnado.

### 5.- Relación das tarefas máis importantes realizadas ao longo do proxecto polo alumnado.

### 6.- Recursos utilizados e enumeración detallada das fontes consultadas para a investigación.

### 7.- Implicación da comunidade educativa.

### 8.- Difusión dos traballos entre a comunidade educativa.

### 9.- Avaliación realizada en relación cos criterios de avaliación e as competencias clave do currículo. Procedementos empregados.

### 10.- Función e participación da biblioteca escolar en todo o proceso.

## 1.- Introducción.

### *A.- Xustificación e planificación con referencia aos contidos curriculares.*

Atopámonos nun lugar privilexiado "Soutomaior" onde temos un dos maiores tesouros da historia de Galiza, está próximo á realidade do noso alumnado, pero é un gran descoñecido para todxs elxs, polo que imos aproveitar ao máximo "A historia do Castelo de Soutomaior e a linaxe do mesmo nome" para viaxarmos á Idade Media.

Entre todxs imos coñecer o castelo dende os seus inicios no século XII con Paio Sorrede, pasando pola figura máis salientábel, D. Pedro Madruga o señor do castelo dende 1430 ata 1486 (Século XV) e para rematar esta 1ª incursión na vida do castelo de Soutomaior chegamos ata o seu neto Pedro co que remata a linaxe dos Soutomaior.

Coñecer o Castelo e o seu entorno vainos levar a coñecer unha das etapas máis importantes da historia de Galicia, xa que foi unha etapa de esplendor para a nosa lingua, música e a cultura galego-portuguesa.

Ímonos adentrar nun mundo apaixonante do que imos tentar coñecer todo. Como se vivía, como se vestía, como se divertían, as clases sociais, os oficios, as loitas de poder,...

**Parécenos moi importante que o noso alumnado sexa quen de valorar o seu entorno máis próximo, non fai falla ir moi lonxe para saber, coñecer, ensinar e aprender.**

Polo que durante o curso 2020-21 dende a biblioteca e dende o centro decidimos escoller este tema por formar parte do noso entorno máis próximo, aportándonos unha temática ampla e interdisciplinar.

**O lema foi "Viaxe á Idade Media" e colocámolo na entrada da nosa biblioteca, deixando así claro que esta ía ser o lugar clave para a busca de información e investigación do proxecto.** Coñecer a figura de Pedro Madruga foi a que nos guiou e motivou a toda a comunidade educativa nesta aventura.

Este PDI tivo como obxectivo fundamental mellorar e fomentar a mellora na competencia en expresión oral e escrita, a comprensión oral e lectora de textos sobre o tema, a lectura entoada que xunto coa expresión corporal forman parte dunha boa comunicación.

Dado o carácter interdisciplinar do tema, o PDI estivo presente na Aprendizaxe do alumnado nas áreas de Ciencias Sociais, Lingua Galega, Matemáticas, Música, Plástica e Educación Física.

Partiamos das preguntas: Que queremos saber? E, que imos facer?

Dende Infantil ata 6º de E. Primaria, coa axuda das familias e do persoal non docente, é dicir, de toda a comunidade educativa, fomos quen de CREAR, ADAPTARNOS, CONSTRUÍR E DESEÑAR diferentes materiais e producións.

O proceso de investigación realizouse nos 3 trimestres e preparando o produto final para o 3º trimestre.

En todas as aulas houbo propostas de exposicións dos traballos realizados e en 5º nivel houbo propostas de exposicións orais para o resto do alumnado sobre o aprendido.

O tema: **"Viaxe á Idade Media a través do Castelo de Soutomaior e a súa linaxe"** estivo presente nas sesións de Lingua Galega na escrita de carteis, información sobre a Idade Media, lecturas, exposicións orais, gravacións ...

Por suposto, a busca de información e redacción de ideas principais sobre o contido atopado e a exposición oral final para a páxina web (para que as familias puidesen gozar desta actividade, xa que as restricións epidemiolóxicas non permitiron a presenza das familias na escola) son contidos das áreas lingüísticas.

As suxestións, carteis, programas de radio e de televisión, tamén entroncan directamente coas Linguas.

Durante o proceso traballáronse contidos de Lingua Galega (expresión oral e escrita, coñecemento da lingua e a súa literatura), Ciencias Sociais (etapa histórica, liña do tempo, estamentos sociais, características da Idade Media, o sistema feudal), Matemáticas (medicións para a elaboración de carteis, traballos, exposicións, ...), Plástica, Música (instrumentos musicais do medievo a través do Pórtico da Gloria e do Paraíso) e Ed. Física (expresión corporal, coreografías de bailes medievais). Por tanto, podemos dicir que nesta ocasión tratáronse contidos curriculares de case todas as materias.

### ***B.- Competencias clave desenvolvidas no proxecto.***

Estiveron integradas todas as competencias clave nas diversas tarefas e actividades, que fomos realizando ao longo do proxecto. Cunha metodoloxía activa, participativa, inclusiva, onde conxugamos a primeira persoa do plural o "Nós", democrático, plural, cooperativo, ... e dirixido ao longo dos obxectivos e das competencias clave.

A través da investigación-acción os discentes son elementos primordiais no proceso de aprendizaxe. Aprender a aprender, o descubrimento guiado como alicerces fundamentais do noso proxecto. No proceso procuramos que tanto as actividades como as tarefas plantexadas, estiveran vencelladas a contextos reais da vida mesma (as exposicións, a guía do concello), monitores culturais dos compañeiros e compañeiras e familias, murais, carteis, etc.

- **CCL:** traballamos a mellora da expresión oral a través das exposicións; a comprensión lectora mediante a busca de información para o proxecto, a lectura dos paneis informativos, a preparación das exposicións e dos documentais e a preparación dos programas de radio escolar; a expresión escrita a través do extracto de ideas principais e síntese da información atopada, escrita dos paneis informativos, artigos da revista escolar, comprensión oral mediante a escoita activa das exposicións orais dos compañeiros/as e visionado dos videos.
- **CMCT:** Realizáronse medicións e proporcións para poder realizar os paneis, impresión de fotografías,... Planificaron a realización e comunicación de resultados das investigacións.
- **CD:** utilizáronse as TICs para a busca de información, seleccionando fontes seguras e veraces. Fomentouse a mellora na utilización das TICs a través da elaboración e posterior publicación dos paneis, presentacións en power-point das exposicións orais.
  
- **CAA:** reflexionamos sobre o que se sabemos, o que queremos saber, onde buscamos, como nos organizarnos para atopar as respostas, que aprendemos... Estas preguntas obrigan a coñecer distintas estratexias para afrontar tarefas, planificación, e avaliación do resultado e do proceso levado a cabo. Utilizando como guías as unidades de investigación.
- **CSC:** participamos de forma activa na comunidade educativa e fóra dela. Leváronse a práctica estratexias da aprendizaxe cooperativa e prácticas baseadas no pensamento crítico e creativo. A través do proxecto o alumnado mellorou a capacidade para relacionarse coas persoas (grupos burbulla) e participar de maneira activa na vida social a pesar das restricións por mor da COVID-19, situación que nos limitou bastante á hora de abrir as portas da nosa escola para as exposicións.
- **CSIEE:** coas visitas realizadas ao castelo coas súas familias o alumnado deseñou un plan de visita. Estas visitas non puideron ser grupais polas restricións pero si en grupos familiares nos seus ratos de lecer (sábado, domingo). Fomentouse a iniciativa e interese en todo o alumnado.
- **CCEC:** o tema do proxecto era coñecer unha parte da nosa historia e dala a coñecer polo que, en todo momento tratouse de mellorar a capacidade do alumnado para apreciar a importancia da expresión a través de exposicións, visitas ás exposicións realizadas no centro. Demos prioridade ao desenvolvemento da iniciativa, a imaxinación e a creatividade. Démoslle valor a liberdade de expresión e sobre todo,

mostrouse interese, aprecio, respecto, disfrute e valoración crítica dos traballos realizados polos compañeiros e compañeiras.

### *C .– Concreción Curricular.*

Tratáronse moitos estándares de aprendizaxe , contidos e criterios de avaliación plasmados no currículo. Nomearemos aqueles criterios de avaliación máis relevantes.

Algúns dos **criterios de avaliación** traballados foron:

- Participar en situación de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra e a intervención dos e das demais.
- Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.
- Producir textos orais breves, imitando modelos e atendendo á forma e a intención comunicativa.
- Usar, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.
- Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación dun modo eficiente e responsable para presentar as súas producións, buscar información.
- Amosar respecto polos diferentes tipos de expresión plástica.
- Usar léxico adecuado.

**E a través do seguinte enlace pódese acceder a concreción curricular por niveis:**

<http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/?q=system/files/Concreci%C3%B3n%20curricular%20por%20niveis%20do%20PDI.%20VIAXE%20C3%81%20IDADE%20MEDIA%20DENDE%20O%20CASTELO%20DE%20SOUTOMAIOR..pdf>

### *D .– Temporalización.*

O PDI comezou no mes de outubro e rematou o 18 de xuño coa exposición “Instrumentos musicais do medievo” xa que a **“Feira Franca” que sería a actividade culme do proxecto** e estaba prevista para o fin de semana do sábado 19 e o domingo 20 de xuño. Non se puido realizar polas restricións epidemiolóxicas. Tendo organizados máis dunha veintena de postos artesanais, con persoas do noso concello, queda para o vindeiro curso xa que toda a comunidade educativa decidía adiala pero sen perder a ilusión por facela o vindeiro mes de xuño.

O proxecto tivo tres etapas:

- No primeiro trimestre houbo unha primeira fase de aproximación, primeiras investigación e primeiras tarefas.
- No segundo de elaboración de investigacións e consolidación de tarefas nas diferentes aulas. Tarefas que se ían propoñendo dende a biblioteca do centro a través do taboleiro do proxecto e da páxina web do centro, ademais da entrega de pergameos a cada aula coas tarefas encomendadas. (Material complementario)
- No terceiro trimestre de preparación das exposicións, xornal, publicidade, tarefas, etc. para a exposición final.

A temática do castelo e a súa historia, estivo presente durante todo o curso nas expresións orais, nas titorías, linguas, proxectos, nos contextos educativos de aprendizaxes, nas distintas celebracións (Samaín, día da Paz, Entroido, Letras Galegas...).

### *E .– Alumnado e profesorado participante.*

O proxecto levouse a cabo grazas á implicación de todo o profesorado (31 mestras/es) e 408 alumnas e alumnos (E. Infantil e Primaria). Os titores/as mediante o desenvolvemento de proxectos nas súas aulas, colaboración en todas as actividades, preparación dos corredores, os mestres/as especialistas nas súas áreas. O alumnado estivo moi involucrado e motivado a súa participación foi moi activa e ilusionante para todas e todos, foi do seu interese dende o seu plantexamento e durante o desenvolvemento do proxecto.

## F. – Organización.

Dende o equipo de Biblioteca propúxose o tema e as liñas prioritarias de actuación presentadas para o PLAMBE a finais do curso pasado. Unha vez aprobado polo Claustro dende o equipo coordinouse, temporalizouse e organizáronse as diferentes tarefas levadas a cabo durante o presente curso escolar, xa planificadas en setembro no PAL e na PXA.

Mantivemos reunión periódicas mensuais nas que valorábam as tarefas plantexadas e os resultados das que se ían facendo, a planificación sempre ía acompañada dunha guía para a realización das mesmas.

O equipo de EDNL aportou a súa colaboración na elaboración de carteis. O Equipo de Dinamización das TICs colaborou na divulgación fundamentalmente a través da páxina web do centro e do Instagram do colexio de todas as actividades levadas a cabo. O Equipo de Actividades Extraescolares colaborou na organización das exposicións e na elaboración dos vídeos e na organización das celebracións relacionadas.



O alumnado vai ser o protagonista do seu propio aprendizaxe, imos buscar a súa autonomía e responsabilidade. Elas e eles van:

- Planificar o traballo.
- Estructurar o traballo.
- Elaborar os produtos.

As familias tamén colaboraron coa aportación de fotos, maquetas de castelos e na elaboración dos monicreques para o Entroido.

## 2. – Obxecto ou temática de investigación propostos.

O PDI "Viaxe á Idade Media, dende o Castelo de Soutoamior" propónse dende o Equipo de biblioteca para que nas aulas se levaran a cabo proxectos de investigación sobre a nosa historia máis próxima, xa que contamos no noso concello cun dos Castelo medievais máis importantes da historia de Galicia e no que viviu un dos personaxes máis enigmáticos e descoñecidos da nosa historia: "D. Pedro Álvarez de Soutomaor" unha das linaxes máis importantes de Galicia.

A maiores dos proxectos das diferentes aulas o centro propón como obxectivo do curso unha mellora na comunicación verbal, na fala e lectura entoada, na expresividade... e coñecer a nosa historia, a historia do noso entorno.

O produto final culme do proxecto non puidemos realizalo como xa explicamos anteriormente, pero si puidemos realizar as exposicións propostas ás familias e a difusión das exposicións orais realizadas polo nivel de 5º de E. Primaria, a estes proxectos de investigación se lle uniron moitas tarefas competenciais, sempre realizadas polo alumnado.

## 3. – Breve descripción do proceso de deseño e elaboración da proposta.

Como pasaron moitos meses dende que deixamos a escola, escomenzamos setembro introducindo o proxecto como eixo motivador para un inicio escolar distendido e divertido. Introducimos as titoras/titores e especialistas a idea do proxecto, explicámoslles como xurdíu a idea e o por que, ao profesorado novo. Lembrámoslles que elxs van ser os artífices da súa planificación, precisámos toda a súa axuda e implicación para sacalo adiante, para ilusionar ao noso alumnado e a toda a comunidade educativa.

Plantexamos a 1ª actividade proposta dende a biblioteca **para todo o centro:**

Na páxina web do centro (<http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/>)

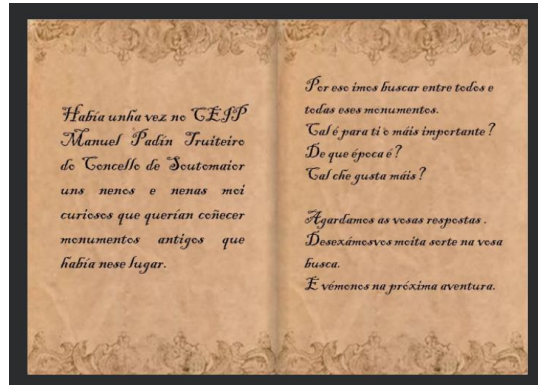
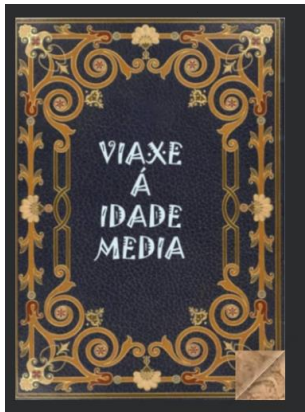
No apartado de:

Os nosos proxectos de centro atoparemos a 1ª actividade.



Ademais na biblioteca apareceu un libro antigo que temos que abrir, dese libro sairá a seguinte pregunta:

- CAL É O MONUMENTO MÁIS IMPORTANTE A NIVEL HISTÓRICO, ARQUITECTÓNICO, TURÍSTICO E SOCIAL DO NOSO CONCELLO?



Como non puidemos ir todos á biblioteca tocoulle abrir o libro a 1º C de E.Primaria e eles son os encargados de colocarnos a pregunta na cortiza da entrada principal, a onde fomos a vela, ademais de vela na páxina web.

A proposta de realización da actividade enviouse tamén ao correo de cada aula para que puideran abríla tamén na aula.

Escomenzamos con esta tarefa a investigación, esta fixémosla do seguinte xeito: cada nena/neno formulou a pregunta nas súas casas e consensaron a resposta coas súas familias.

A medida que ían traendo as respostas fomos expoñéndoas aula e sacamos conclusións, a través de postas en común. Despois da investigación e as conclusións elaboramos a resposta de xeito colectivo (gran grupo) e colocámola no taboleiro de cortiza. **Cartel no taboleiro de cortiza: pregunta /resposta.**

O resultado da 1ª tarefa do proxecto, podemos velo no seguinte enlace:

<https://madmagz.com/magazine/1915800>

Xa estamos involucrados no noso PDI de centro, e agora toca ambientar corredores e aulas, imos converter o noso centro nun Castelo, nas aulas de plástica imos ir preparando os corredores e as portas das aulas para decoralas como un Castelo. Podemos velas na memoria fotográfica do PDI, que enviamos nun enlace a DRIVE.

En 5º e 6º traballaremos a webquest preparada dende o equipo das TICS, atópase no seguinte enlace:

<https://sites.google.com/view/viaxe-a-idade-media/introducci%C3%B3n>

## VIAXE Á IDADE MEDIA, O CASTELO DE SOUTOMAIOR E D. PEDRO MADRUGA

1º TRIMESTRE	OUTUBRO	<p>Investigamos por equipos (os formados para o traballo cooperativo na aula) Que é un castelo? Partes dun castelo? Funcións dun castelo? Seguimos o guión preparado na planificación e respectamos o tempo dado para buscar a información. Que é a heráldica? A través dun pregón anunciamos esta tarefa, podemos ver o pregón no seguinte enlace: <a href="https://www.youtube.com/watch?v=tiDNbSyYvMY&amp;t=32s">https://www.youtube.com/watch?v=tiDNbSyYvMY&amp;t=32s</a></p> <p><b>PRODUTO FINAL</b> Adornamos os corredores, transformámoslos nun castelo.(Aportamos fotografías) Preparamos a nosa propia heráldica para adornar os corredores do castelo. Elaboramos paneis informativos co investigado e porémolos polos corredores a modo de exposición. Cada curso elaborará o seu.</p> <p>Podemos ver os resultados no seguinte enlace: <a href="http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/?q=node/772">http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/?q=node/772</a></p>
	NOVEMBRO	<p>Como é tempo de Samaín, imos investigar a cerca das lendas do castelo, esta vez plantexarémolo como un pequeno reto. Deberán preguntar na casa, aos amigxs, aos avós e avoas, etc, se coñecen algunha lenda do castelo ou dos arredores e se coñecen pedirémoslles que nola conten e nós como expertos reporteiros escribiremola e traerémola ao cole onde as seleccionaremos, e ilustraremos.</p> <p><b>PRODUTO FINAL</b> Elaboraremos pequenos papiros con elas e realizaremos contadas de lendas entre nós, contarémos algunha na radio escolar. Quedarán expostas nos corredores ou na propia aula. En 5º e 6º facemos banda deseñada coas lendas e un conto coa lenda do alcume de Pedro Madruga. (Envíanse como material complementario.) Están nos seguintes enlaces: <a href="https://madmagz.com/magazine/1681093">https://madmagz.com/magazine/1681093</a> <a href="https://madmagz.com/magazine/1682273">https://madmagz.com/magazine/1682273</a> <a href="https://madmagz.com/magazine/1682485">https://madmagz.com/magazine/1682485</a> <a href="https://madmagz.com/magazine/1682227">https://madmagz.com/magazine/1682227</a> <a href="https://madmagz.com/magazine/1682281">https://madmagz.com/magazine/1682281</a></p>
	DECEMBRO	<p>Escomenzamos coa historia do castelo dende os seus inicios ata os nosos días. E traballamos as súas partes. Investigamos en internet, nos libros que temos na biblioteca, preguntando as nosas familias, etc.</p> <p><b>PRODUTO FINAL:</b> Elaboraremos exposicións do investigado que exporemos polos corredores da escola, power-point e video sobre as partes do castelo. Colgámoslos na páxina web para compartir entre os diferentes cursos.</p> <p>Podemos ver o resultado no seguinte enlace na nosa páxina web: <a href="http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/?q=node/778">http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/?q=node/778</a> E o video realizado polo alumnado sobre as partes do Castelo no seguinte enlace: <a href="https://www.youtube.com/watch?v=vfXqTi8YeMM">https://www.youtube.com/watch?v=vfXqTi8YeMM</a> <a href="http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/?q=https%3A//www.youtube.com/watch%3Fv%3DvfXqTi8YeMM">http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/?q=https%3A//www.youtube.com/watch%3Fv%3DvfXqTi8YeMM</a></p>



2º TRIMESTRE	XANEIRO E FEBREIRO	<p>Para o día da Paz realizaremos por aulas diferentes "Tratados de Paz" para expór no castelo como se foramos señoras e señores medievais.</p> <p>Investigamos sobre o "Traxe medieval, traballos e estamentos sociais", imprimimos fotos de traxes, buscamos información relativa aos estamentos sociais e ao traxe medieval.</p> <p><b>PRODUTO FINAL:</b></p> <p>Elaboramos un "Tratado de Paz"</p> <p>Elaboramos unha exposición polos corredores da escola cos diferentes traxes medievais e a carón de cada un colocaremos unha tarxeta informativa a cerca do mesmo e da que estamento pertencía.</p> <p>En Educación Física realizamos un xogo de búsqueda de pistas a través da exposición de traxes e estamentos sociais do medievo.</p> <p>Genially sobre os estamentos sociais e pirámide estamental.</p>
	MARZO	<p>Co gallo do Día da muller decidimos achegarnos as mulleres da Idade Media para afondar así un pouco máis dentro desta época histórica, viaxamos á Idade Media para coñecer o papel da muller galega nesta etapa histórica, unha etapa na que o papel das mulleres estaba oculto e explicado en chave masculina e por iso decidimos visualizalo.</p> <p>Escomenzamos a tarefa:</p> <p>Que sabemos? Poñémolo en común e sacamos as primeiras conclusións.</p> <p>Investigamos e buscamos información</p> <p>Organizamos e seleccionamos a información.</p> <p>Montamos a exposición.</p> <p><b>PRODUTO FINAL</b></p> <p>Exposición a modo de póster nos corredores da escola, coa vida das mulleres máis salientables da Idade Media.</p> <p>Podemos ver o resultado no seguinte enlace: <a href="https://madmagz.com/magazine/1886940">https://madmagz.com/magazine/1886940</a></p>

3º TRIMESTRE	ABRIL E MAIO	<p>Toca investigar ao señor do castelo: <b>D. Pedro Madruga</b> e vai ser el mesmo quen nos explique a tarefa que temos que realizar, podedes vela no seguinte enlace:</p> <p><a href="https://www.youtube.com/watch?v=zCdSB_bmJLE&amp;t=5s">https://www.youtube.com/watch?v=zCdSB_bmJLE&amp;t=5s</a></p> <p>E na nosa páxina web. Para realizar a tarefa seguimos o esquema de traballo cooperativo fixado. Investigamos sobre este personaxe, tan ilustre como malvado e enigmático.</p> <p>Elaboramos un power-point coa información seleccionada, un mural con fotografías e a historia de Pedro Madruga.</p> <p>Programa de radio sobre D. Pedro Madruga. Ilustramos retratos de Pedro Madruga para adornar os corredores do noso castelo.</p> <p>Escribimos un conto para agasallar á biblioteca do centro, versa sobre Pedro Madruga. Publicamos na revista escolar "Latexos de Nequeirós" na parte central un especial sobre o PDI.</p> <p>Podemos ver o resultado da tarefa no seguinte enlace:</p> <p><a href="http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/?q=taxonomy/term/119">http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipmanuelpadintruiteiro/?q=taxonomy/term/119</a></p> <p>Nas aulas de música investigamos sobre os instrumentos musicais e o baile no medievo. Imos saber que é unha cantiga, quen as escribiu, onde se conservan e que era a literatura galego-portuguesa e o seu significado para Galicia.</p> <p><b>PRODUTO FINAL:</b></p> <p>Realizamos retratos de Pedro Madruga para adornar o castelo e coñecelo mellor.</p> <p>Exposición oral sobre a súa vida. (5º nivel)</p> <p>Power-point sobre Pedro Madruga.</p> <p>Realizaremos unha exposición de carteis en papel pluma sobre os diferentes instrumentos musicais empregados no medievo, cunha pequena explicación de cada un deles.</p> <p>Realizamos traballos individuais sobre cada instrumento dende 1º de E. P ata 6º de E. P.</p> <p>Educación Infantil recompilará todos os traballos feitos (ilustracións, pequenos textos como frases, oracións curtas e elaborou dous libros de "Cousas do Castelo de Soutomaior e Pedro Madruga" para a biblioteca.</p>
	XUÑO	<p><b>* Investigar que era unha "Feira Franca" cal era a súa función e encaixar nela toda a información estudada durante o curso.</b></p> <p><b>Elaborar o noso posto para a feira franca organizada dende a escola, ANPA, institucións do concello e comerciantes.</b></p> <p><b>Excursión ao castelo coas familias onde realizaremos exposicións simultaneas nas diferentes estancias do castelo.</b></p> <p><b>Durante o mes de xuño na entrada principal nos recreos, estarán postos os power-point, videos e genially realizados durante o curso para aquel alumnado que queira velos, a modo sesións de cine-forum.</b></p>

**\*As tarefas do mes de xuño non puidemos realizalas como xa explicamos ao inicio da memoria. As restriccións epidemiolóxicas non nolo permitiron, deixámolas en stand-by para realizalas o vindeiro curso.**

**4.- Documentación elaborada para profesorado e alumnado.**

O equipo de Biblioteca e os seus axudantes (alumnado voluntario) seleccionaron os fondos bibliográficos existentes na biblioteca do centro para pór a disposición do profesorado e do alumnado en expositores temáticos e por etapas educativas. (Expositor para Primaria e expositor para Infantil).

Do mesmo xeito, os outros equipos de traballo do centro (EDL, TICs e ACE) xunto co da Biblioteca, fixeron a súa aportación seleccionando recursos atopados na internet, difundindo a información e os traballos realizados a través da páxina web, Instagram, no blog do centro e no taboleiro de cortiza destinado ao PDI do centro.

Para o profesorado elaborouse unha guía, un calendario coa distribución das tarefas e habilitáronse zonas específicas para o desenvolvemento do PDI. Enviáronse notas informativas e realizouse taboa de avaliación.

Para o alumnado realizáronse unidades de investigación, deseño das tarefas e materiais necesarios para a súa realización.

Visualizáronse nas aulas os video de Pedro Madruga: <https://www.youtube.com/watch?v=EUncvJ27oeg>

O Castelo de Soutomaior: <https://www.youtube.com/watch?v=WII4rWct9DQ>

Para introducir as tarefas a realizar.

### 5.- Relación das tarefas máis importantes realizadas ao longo do proxecto polo alumnado.

O noso alumnado foi o verdadeiro artífice do PDI, sentímonos satisfeitos e orgullosos do seu traballo, nós actuamos como guías dos seus descubrimentos.

- Descubrimos cal é o monumento máis importante do noso concello: O Castelo de Soutomaior.
- Ambientamos os corredores, biblioteca, entrada principal, como se fose un castelo
- Realización de paneis coa imaxe do Castelo, as súas partes e a función de cada unha delas.
- Video explicativo das partes do Castelo.
- Exposicións orais.
- Coñecemos a nosa heráldica: cada nena/neno elaborou o seu escudo para adornar as paredes do noso Castelo.
- Investigamos sobre a heráldica dos Soutomaior.
- Polo día de Paz, todas as aulas realizamos un Tratado de Paz exposto no corredor do Castelo.
- Realizamos investigación sobre o papel da muller na Idade Media.
- Realización de paneis sobre a muller para expór nos corredores, con toda a información recabada.
- Exposicións orais coa información.
- Investigamos sobre a linaxe dos Soutomaior, para centrámonos na figura de D. Pedro Álvarez de Soutomaior. Pedro Madruga.
- Realizamos retratos del, paneis informativos, power-point e exposicións orais.
- Programas de radio e TV.

### 6.- Recursos utilizados e fontes consultadas para a investigación.

Na entrada da biblioteca estiveron expostos durante todo o curso libros de consulta e narrativa.

Nas horas reservadas nas titorías para o uso de biblioteca era cando cada aula avanzaba nas tarefas, buscando tanto nos libros de consulta coma nos ordenadores da biblioteca.

Tamén buscamos información na hora reservada á aula de informática.



Fontes: fotografías de arquivos varios de internet e fotografías aportadas polo alumnado e profesorado.

- Bibliografía e webgrafía:

- "Pedro Madruga de Sotomayor". Gaspar Masso. Editorial de los Bibliófilos Gallegos.

Bibliófilos Gallegos.

- "El castillo de Soutomaioir" Diego Piay Augusto. Editorial Alvarellos.

- "El castillo del marqués de Mos en Sotomayor". Apuntes históricos por la marquesa de Ayerbe.

<https://www.castelodesoutomaioir.com/gl/inicio>

[https://gl.wikipedia.org/wiki/Castelo\\_de\\_Soutomaioir](https://gl.wikipedia.org/wiki/Castelo_de_Soutomaioir)

<https://www.soutomaioir.gal/gl/o-castelo-de-soutomaioir/>

<https://www.youtube.com/watch?v=M9JWU4dcjec&t=69s>

<https://turismoriasbaixas.com/gl/recursopan1?content=280380818>

[https://gl.wikipedia.org/wiki/Pedro\\_Madruga](https://gl.wikipedia.org/wiki/Pedro_Madruga)

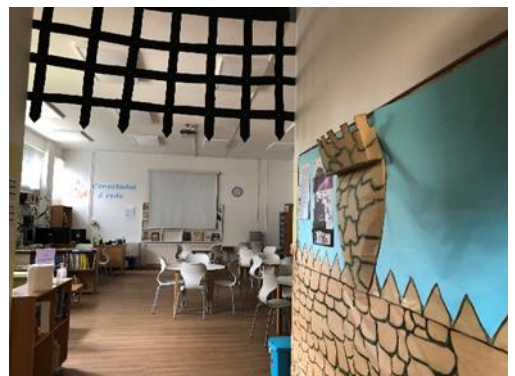
<https://recreacionhistoria.com/pedro-madruga/?lang=gl>

## 7.- Implicación da comunidade educativa.

A implicación da Comunidade Educativa pode calificarse de espectacular:

- O Equipo Directivo apoiou cada unha das propostas que formulamos ó longo do curso.
- Todo o alumnado, co seu profesorado titor/a á fronte, participou nas diversas actividades e investigou sobre tema requerido.
- Os Equipos (EDL, TIC, EACE, Música) colaboraron co proxecto, e incorporaron contidos relacionados co mesmo nas súas programacións.
- A ANPA apoiou de xeito entusiasta o proxecto, brindándonos a súa colaboración sempre que se requeriu. No inicio do PDI, a ANPA colaborou con nós preparando a biblioteca do centro.
- As familias tiveron unha participación variada e intensa: Investigando cos seus fillos, realizando maquetas aínda que non puideron acudir á escola presencialmente por mor das restriccións epidemiolóxicas.

Persoal non docente colaborou con nós preparando a entrada do edificio principal, ambientandoa como un sala do trono.



### 8.- Difusión dos traballos entre a comunidade educativa.

Difundímolos a través da **páxina web do centro, instagram e con notificacións as familias.**

A nosa comunidade educativa foi participante, na medida do que nos permitiu a pandemia:

- Cada clase do centro, fixo aportacións e participou en todas as tarefas propostas do PDI.
- Espuxéronse as maquetas dos castelos no corredor da escola.
- Colgáronse as exposicións na entrada principal do segundo edificio.
- Incluíuse un apartado especial na radio escolar sobre o proxecto.
- O proxecto foi incluído na revista "Latexos de Negueirós" do centro.



### 9.- Avaliación realizada en relación cos criterios de avaliación e as competencias clave do currículo. Procedementos empregados.

Cando rematamos o PDI, sentímos un nivel de satisfacción alto, pola cantidade de competencias traballadas, pola variedade de contidos tratados e pola implicación da comunidade educativa.

Por outra banda, o Equipo de Biblioteca realizou unha enquisa final de curso ós tres grupos da comunidade educativa (alumnado, profesorado, familias) na que se medía o nivel de satisfacción respecto a temas vencellados co PDI.

As opinións do profesorado, alumnado e familias foron moi satisfactorias, sacando como conclusión que temos ao noso carón un dos tesouros das historias de Galicia e que fomos quen de poñelo en valor na nosa escola e no noso entorno.

O proceso de avaliación foi en gran medida realizado polos titores e titoras nas aulas, a través da observación sistemática e a análise das producións do alumnado. Eses resultados formaron parte das avaliacións finais nas áreas de ciencias sociais, lingua galega e música.

Non será menos valiosa a aportación que nos ofrece a comunidade educativa e que tanto pola súa implicación, a pesar do curso difícil co que nos atopamos, como pola súa ilusión a colaborar polas tardes e a organizar a "Feira Franca" sabendo que era posible que non se podería realizar, todo elo superou amplamente as expectativas que nunha avaliación inicial contemplabamos como posibles.

### 10.- Función e participación da biblioteca escolar en todo o proceso.

O equipo de biblioteca pon a andar o traballo, exerceu de organizador da actividade, estivo presente en todas e cada unha das actividades que se levaron a cabo e mantivo contacto permanente co profesorado, sendo este equipo o punto de referencia para todas aquelas entidades e persoas que participaron no proxecto que presentamos.

A biblioteca coordinou e organizou o desenvolvemento do PDI, realizou a avaliación do proceso, elaborou e promoveu as diferentes tarefas en coordinación sempre co resto do profesorado e aberto ás suxestións que se aportaban como á introducción de novas tarefas en determinados ciclos ou aulas.

Sempre estivo disposta a prestar axuda a todo o profesorado, familias, persoal non docente, en definitiva, a toda a Comunidade Educativa.